

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118395286
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:6118395286.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Branislav Král a JUDr. Michaela Krajčová, v spore žalobcu: Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s. r. o., advokátska kancelária, Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanej: G. S., nar. XX.XX.XXXX, hlásený pobyt obec S., o zaplatenie 627,82 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 61C/67/2019-70 z 8. októbra 2019, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III, č. k.: 61C/67/2019-70 zo dňa 8. októbra 2019 vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom, č. k. 61C/67/2019 -70 zo dňa 8. októbra 2019, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 258,82 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 258,82 Eur od 02.07.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobca sa žalobou podanou na súd domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť istinu vo výške 672,82 Eur s príslušenstvom za porušenie povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. W ktorú uzavrel žalobca so žalovanou, na základe ktorej jej bola vypožičaná SIM karta s telefónnym číslom/číslami uvedenými v zmluve. Žalobca pri uzavretí dodatku k zmluve odpredal žalovanej telekomunikačné zariadenie za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou. Žalobca v dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej žalovanej pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia žalovanej poskytnutá. Žalobca taktiež zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaná prestala plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Uvedol, že má za to, že uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu za poskytnuté telekomunikačné služby spolu vo výške 258,82 Eur porušila zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve je povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu spolu vo výške 369,- Eur. Zmluvnú pokutu v sume 369,- Eur si žalobca uplatnil na základe dodatku k zmluve číslo W Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 369,- Eur a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (23.01.2017) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou (10.02.2017). Žalovaná viazanosť nedodržala po dobu 24 mesiacov. Žalobca zaslal žalovanej pokus o pokonávku, v ktorej ju vyzval na úhradu pohľadávky. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej z titulu neuhradených služieb a zmluvnej pokuty predstavuje spolu celkom sumu 627,82 Eur. Žalovaná

na pokus o pokonávku nereagovala žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami Článok 11, bod 11.14, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku t. j. od 02.07.2017. Žalovaná bola na zaplatenie dlhu vyzvaná v posledných troch mesiacoch pred podaním žaloby.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca so žalovanou uzatvoril dňa 23.01.2017 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. W a v ten istý deň uzatvorili aj Dodatok k zmluve č. XXXXXXXX a Zmluvu o prenose čísla. Predmetom zmluvného vzťahu strán bolo sprístupnenie služieb žalobcu (CLIP, zdieľanie dát a prístup k internetu) k SIM karte s účastníckym programom Max 40 Eur a predmetom dodatku bola okrem iného dohoda strán o predaji zariadenia Samsung Galaxy A5 2016 gold za kúpnu cenu 1,00 Euro /Čl. 1 bod 1.2 dodatku/ a aktivácia služby - bonusová služba zdieľanie dát, prístup k internetu /Čl. 1 bod 1.4 písm. a) dodatku/. Na základe uvedených zmlúv a dodatku žalobca aktivoval žalovanej elektronické komunikačné služby, za ktoré sa žalovaná zaviazala platiť odplatu podľa cenníka žalobcu. V Čl. 1, bode 1.2 dodatku k zmluve číslo W. bola upravená dohoda strán o predaji mobilného telefónu Samsung Galaxy A5 2016 gold so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 1,00 Euro s DPH. V predmetnom bode dodatku bolo tiež uvedené, že účastník (žalovaná) si je vedomý, že bežná maloobchodná (spotrebiteľská) cena mobilného telefónu bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH, za ktorú podnik (žalobca) zo svojho majetku predáva, pokiaľ sa so záujemcom o kúpu mobilného telefónu nedohodne na podmienkach uvedených v tomto dodatku, je 370,- Eur; účastník si je vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za kúpnu cenu uvedenú v tomto bode len z toho dôvodu, že sa zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v bode 2.3 dodatku. V nadväznosti na to obsahuje aj ustanovenie týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 369,- Eur za tam stanovených podmienok. Žalobca žalovanej fakturoval ceny dodaných mesačných služieb na základe faktúry číslo 5390697105 vystavenej na sumu 156,80 Eur; faktúry číslo 5395099783 vystavenej na sumu 60,62 Eur; faktúry číslo 5386300826 sumu 41,40 Eur; spolu v celkovej sume 358,82 Eur. Výzvou zo dňa 09.10.2018 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 627,82 Eur s príslušenstvom do 23.10.2018. Na základe pokusu o pokonávku žalobca zo dňa 25.05.2017 vyzval žalovanú v lehote do 01.07.2017 na zaplatenie sumy 637,82 Eur, pozostávajúcej zo sumy 258,82 Eur za poskytnuté elektronické komunikačné služby, zo sumy 369,- Eur ako zmluvnú pokutu / náhradu škody a zo sumy 10,- Eur ako náklady vynaložené na odovzdanie a prevzatie prípadu do mandátnej správy za účelom mimosúdneho vymáhania (tieto si však žalobou neuplatnil).

4. Takto ustálený skutkový stav veci posúdil súd prvej inštancie podľa § 43 ods. 1 písm. a), d), § 43 ods. 12, § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 5, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1, § 544, § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a podľa § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 a § 5 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Konštatoval, že žalobca zriadil žalovanej prístup k elektronickej komunikačnej sieti/ službe a tieto jej aj sprístupnil, ktoré služby žalovaná aj odoberala, avšak žalovaná ich cenu určenú podľa cenníka žalobcu, ktorý jej tieto poplatky riadne vyfakturoval, nezaplatila. Zaviazal preto žalovanú na zaplatenie žalovanej istiny 258,82 eur za mesačné poplatky poskytovaných služieb a zákonné úroky z omeškania, keďže nezaplatením faktúr v čase ich splatnosti sa žalovaná dostala do omeškania so zaplatením fakturovaných mesačných poplatkov, a preto je v zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z. povinná platiť aj úrok z omeškania.

5. Nárok na zmluvnú pokutu uplatňovanú vo výške 369,- Eur s príslušenstvom súd prvej inštancie však žalobcovi nepriznal z dôvodu právoplatne judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zaplatenia tejto sumy sa žalobca domáhal titulom zmluvnej pokuty v zmysle čl. 2, bod 2.5 dodatku k zmluve číslo W pre prípad porušenia konkrétnych zmluvných povinností. Žalobca sa žalobou domáhal nároku v časti žalovanej istiny 369,- Eur titulom zmluvnej pokuty z dôvodu porušenia zmluvných povinností, a to z dôvodu riadneho a včasného nezaplatenia ceny za poskytnuté telekomunikačné služby. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ ide o zmluvnú pokutu obsiahnutú v dodatku k zmluve, takéto dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53a ods. 1 OZ a žalobca je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 17C/23/2010-65 z 13.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.06.2011 sp. zn. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne

aj vo veci Okresného súdu Prešov zo dňa 16.08.2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 09.05.2011 č. k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31.10.2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26.10.2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné).

6. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal, s odôvodnením, že žalobca sa v spore domáhal zaplataenia istiny 627,82 Eur s príslušenstvom a súd mu priznal nárok zodpovedajúci sume 258,82 Eur s príslušenstvom, čo predstavuje úspech žalobcu 41 %. Nepriznal mu nárok zodpovedajúci sume 369,- Eur s príslušenstvom, čo predstavuje úspech žalovanej 59 %. Čistý úspech vo veci tak predstavuje 18 % (59 - 41 = 18) v prospech žalovanej, ktorá by mala nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18 %, o ktoré jej úspech prevýšil úspech žalobcu. Žalovanej však v konaní žiadne trovy konania nevznikli. Preto súd prvej inštancie v záujme rozumného usporiadania procesných vzťahov s poukazom na čl. 4 ods. 2 C.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku č. III. výrokovej časti tohto rozsudku a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie prihliadol najmä na hospodárnosť konania (čl. 17 C.s.p.), pretože podľa § 262 ods. 2 C.s.p. by bolo potrebné po právoplatnosti tohto rozsudku vydať samostatné uznesenie o výške náhrady trov konania. Nakoľko žalovanej trovy konania nevznikli, nebolo by jej možné titulom ich náhrady žiadnu sumu priznať a vydanie uznesenia podľa § 262 ods. 2 C.s.p. by bolo v rozpore s princípom podľa čl. 17 C.s.p..

7. Proti tomuto rozsudku, do výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal v tejto časti napadnutý rozsudok zmeniť a v napadnutej časti žalobe vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.) a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.) a jeho rozhodnutie v odvolaní napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.).

8. Žalobca má za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to tým, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol na základe podanej žaloby bez nariadenia pojednávania, žalobe čiastočne vyhovel a v časti zaplataenia sumy 369,- Eur s príslušenstvom ju zamietol s odôvodnením, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie oprávnenosti uplatneného nároku týkajúceho a zmluvnej pokuty. Vzhľadom na uvedené, keď Okresný súd Bratislava III rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 297 Civilného sporového poriadku a žalobu v napadnutej časti týkajúcej sa nároku na zaplataenie zmluvnej pokuty zamietol, pričom žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, nemohol mať súd tvrdenia žalobcu za nesporné, a teda si nemohol splniť povinnosti podľa § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku a prezentovať stranám sporu, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, a týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo žalobcovi umožnené oboznámiť sa s názorom súdu a prípadných nejasností ohľadom žalobcom uplatňovaného nároku, následkom čoho nemohol žalobca účinne realizovať jemu patriace zákonné procesné práva ani predložiť ďalšie dôkazy na podporu svojich tvrdení a prípadné odstránenie pochybností súdu (ak mal súd niektoré za sporné). V tejto súvislosti žalobca poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.12.2018, sp. zn. 11Co/13/2018 v obdobnej právnej veci. Ďalej žalobca v odvolaní poukázal na to, že súd prvej inštancie mu nepriznal uplatnený nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 369,- Eur s príslušenstvom, nakoľko dohodnutú zmluvnú pokutu považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch je však plne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. V minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v dodatku žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil a maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Jasne a zrozumiteľne uviedol, že pri uzavretí dodatku poskytol žalovanej ako účastníkovi telekomunikačnej služby zvýhodnenie spočívajúce v poskytnutí zľavy z hodnoty mobilného telefónu. Žalovaná mala možnosť voľby, či si kúpi mobilný

telefón za riadnu maloobchodnú cenu bez akýchkoľvek ďalších záväzkov, alebo si kúpi mobilný telefón za zníženú cenu, teda so zľavou z kúpnej ceny na základe dodatku a po dohodnutú dobu zotrva v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako aktívny užívateľ služieb a bude platiť riadne a včas ceny za poskytnuté telekomunikačné služby. V dodatku, z ktorého nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty si v tomto konaní uplatňuje, je časový aspekt porušenia zmluvných povinností zohľadnený. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Účelom uzavretia dohody o zmluvnej pokute bolo zabezpečenie záväzkového vzťahu, motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nesplnenie, reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý by mohol vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinností. Predovšetkým predpoklad zotrvania žalovanej v záväzkovom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti podmienila možnosť odpredať žalovanej mobilný telefón za zľavnenú cenu. Žalovaná nebola žiadnym spôsobom povinná, ani žalobcom nútená uzatvoriť dodatok k zmluve. Poskytnutie mobilného telefónu za zľavnenú cenu bolo vo vzájomnom vzťahu medzi žalobcom a žalovanou kompenzované vernosťou žalovanej ako zákazníka. Model vzájomne akceptovanej modifikácie záväzkového vzťahu nie je možné realizovať bez platného dojednania zmluvnej pokuty, ktorej jednou z funkcií je zabránenie špekulatívnemu konaniu zo strany účastníka, ktorý pri vzniku zmluvného vzťahu využije poskytnuté výhody. Zmluvnú pokutu je nutné posudzovať z hľadiska zabezpečovacej, motivačnej, sankčnej, reparačnej funkcie s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomne poskytnuté plnenia v rámci uzavretej zmluvy a dodatku. Dojednanie zmluvnej pokuty ako aj jej výšky nemohlo pôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Dôvodom uzatvorenia dodatku bola pre žalovanú možnosť získať za výhodnú cenu mobilný telefón, za ktorý by v prípade kúpy v rámci maloobchodných cien musel zaplatiť omnoho vyššiu cenu. Súd prvej inštancie sa pritom vôbec nezaoberal skutočnosťou, že mobilný telefón si mohla žalovaná kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností, že dohodnutá zmluvná pokuta neprevyšovala výšku poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, a že zohľadňovala časový úsek, po ktorý si žalovaná svoje zmluvné povinnosti plnila. Vzhľadom na výhodu, ktorú žalovaná na základe uzatvorenia dodatku k zmluve získala, je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná, objektívne nespôsobilá poškodiť žalovanú ako spotrebiteľa. V súvislosti s daným prípadom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo 172/2007, podľa ktorého primeranosť výšky zmluvnej pokuty treba posúdiť v každom prípade individuálne, vzhľadom na všetky okolnosti. V danom prípade bola v dodatku k zmluve medzi stranami sporu dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvná pokuta, v dohode o zmluvnej pokute bol zohľadnený časový aspekt porušenia zmluvných povinností a maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedala výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorú žalovaná pri uzavretí dodatku získala. On dohodnuté zmluvné povinnosti riadne plnil a žalovaná si svoje zmluvné povinnosti neplnila. Pokiaľ súd prvej inštancie ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil zmluvnú pokutu, ktorej výška zohľadňovala čas, po ktorý si žalovaná plnila svoje zmluvné povinnosti, je potrebné považovať jeho názor a právny záver za nesprávny. Poukázal zároveň aj na právny názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.12.2018, sp. zn. 11Co/13/2018 ako aj rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/35/2018 zo dňa 26.06.2018 ako aj princíp právnej istoty deklarovaný v ust. čl. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo, a vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP. Oboznámil sa s obsahom spisu, vrátane všetkých písomných podaní, odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu spolu s napadnutou časťou rozsudku súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

10. V preskúmvanej veci sa žalobca podanou žalobou domáhal zaplatenia istiny vo výške 672,82 Eur s príslušenstvom. Žalovaná istina pozostávala z neuhradenej ceny za poskytnuté služby vo výške 258,82 Eur a zo zmluvnej pokuty vo výške 369,- Eur, s príslušenstvom. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalobca so žalovanou uzatvorili Zmluvu o o poskytovaní verejných služieb č. W a v ten istý deň uzatvorili aj Dodatok k zmluve č. XXXXXXXX a Zmluvu o prenose čísla. Predmetom zmluvného vzťahu strán bolo sprístupnenie služieb žalobcu (CLIP, zdieľanie dát a prístup k internetu) k SIM karte s účastníckym programom Max 40 eur. V Dodatku k zmluve o pripojení sa strany

dohodli, že žalobca predá žalovanej mobilný telefón značky Samsung Galaxy A5 2016 gold za cenu „so zľavou“ 1,00 Eur, s vyhlásením, že žalovaná berie na vedomie, že „bežná maloobchodná cena“ tohto telefónu je 370,- Eur. Zároveň sa žalovaná zaviazala zotrvať 24 mesiacov v zmluvnom vzťahu so žalobcom, resp. svojím správaním nedať v uvedenej lehote žalobcovi dôvod na odstúpenie od zmluvy. Neoddeliteľnou súčasťou vyššie uvedenej zmluvy o pripojení boli Všeobecné obchodné podmienky Orange Slovensko, a. s.. Žalobca vyfakturoval žalovanej mesačné poplatky za služby a ďalšie poplatky na základe faktúry: číslo 5390697105 sumu 156,80 Eur; číslo 5395099783 sumu 60,62 Eur a číslo 5386300826 sumu 41,40 Eur; spolu v celkovej sume 358,82 Eur. Žalovaná povinnosť uhrádzať žalobcovi odplatu za poskytovanie služieb vo fakturačných obdobiach spolu vo výške 358,82 Eura neplnila. V dôsledku porušenia zmluvných podmienok zo strany žalovanej vzniklo žalobcovi na základe riadneho poskytovania služieb žalovanej, právo na zaplatenie ceny za poskytnuté služby, a preto uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 358,82 Eur spolu s úrokom z omeškania.

11. Predmetom odvolacieho konania tak zostal žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 369,- Eur s príslušenstvom, ktorej primeranosť žalobca odôvodnil tým, že zohľadňuje výšku zľavy poskytnutej žalovanej za predaj mobilného zariadenia zn. Samsung Galaxy A5 2016 gold, ktoré bolo odpredané žalovanej za akciovú cenu (1,- Euro) a výška zmluvnej pokuty nie je vyššia ako výška zľavy poskytnutá žalovanej pri predaji mobilného telefónu.

12. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je ten, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

13. Zmluvná pokuta je zabezpečovací inštitút záväzkového práva, ktorou si zmluvné strany dojednávajú určité plnenie pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti, ktoré je povinný poskytnúť ten, kto zabezpečenú povinnosť poruší. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať obligatórne písomnú formu. Zabezpečovací význam zmluvnej pokuty spočíva v tom, že núti toho, kto sa zaviazal splniť zabezpečenú povinnosť, nielen pripraviť sa na jej plnenie, ale ju aj v súlade s právom splniť. Sankčný charakter zmluvnej pokuty spočíva v tom, že viaže povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu na porušenie zmluvnej povinnosti. Zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody, nakoľko právo na zmluvnú pokutu vzniká bez ohľadu na to, či veriteľovi porušením zabezpečovanej povinnosti vznikla škoda, a súčasne tak vylučuje uplatnenie náhrady škody, a to bez ohľadu na to, či výška zmluvnej pokuty kryje vzniknutú škodu; veriteľovi tak uľahčuje pozíciu v prípadnom spore, pretože nemusí preukazovať výšku škody a právo na pokutu má, aj keď mu žiadna škoda nevznikla.

14. Predovšetkým odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zmluvná pokuta bola v posudzovanej veci dojednaná písomne v Dodatku k zmluve č. XXXXXXXX, k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. W podpísaným žalobcom aj žalovanou. Zabezpečená právna povinnosť je špecifikovaná konkrétne tak, že ju nemožno zameniť s inou povinnosťou, a jednoznačný je i spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty, teda znenie príslušného ustanovenia je potrebné hodnotiť ako jasné, určité a zrozumiteľné. Ide preto z tohto všeobecného hľadiska o platný právny úkon.

15. Niet pochýb o tom, že zmluva o poskytovaní verejných elektronických telekomunikačných služieb je spotrebiteľskou zmluvou, a preto súd prvej inštancie správne v danej veci aplikoval ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého, ak sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia zmluvnej voľnosti. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

16. Súd prvej inštancie vychádzajúc z dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, v zmysle ktorého bolo zaplatenie zmluvnej pokuty dohodnuté pre prípad porušenia konkrétnych zmluvných povinností, a to z dôvodu, že pri uzavretí predmetného dodatku odpredal žalovanej mobilný telefón za zľavnenú kúpnu cenu a zaplatenie tejto sumy viazal na porušenie zmluvných povinností zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti 24 mesiacov od uzavretia dodatku, dospel k záveru, že dojednanie o zabezpečení záväzku zmluvnou pokutou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, zakladajúcu značný nepomer medzi právami a povinnosťami strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie uzavrel, že žalobcovi požadovaný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty nepatrí, a v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom preto v tejto časti žalobu zamietol.

17. Z bodu 2.5 Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb vyplýva, že dojednaná výška zmluvnej pokuty 369,- Eur nie je stanovená pevnou, či paušálnou sumou, ale vychádza z rozdielu medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou mobilných zariadení (telefónu) a zohľadňuje aj dobu (celých mesiacov), ktorá uplynula z celkovej dohodnutej doby viazanosti od uzavretia Dodatku do okamihu porušenia povinností, s ktorým je spojený vznik práva na zmluvnú pokutu, a presne stanovuje takto určený spôsob výpočtu zmluvnej pokuty.

18. V danom prípade bolo nesporné, že zo strany žalovanej došlo k porušeniu povinnosti včas a riadne uhradiť žalobcovi cenu za dodané služby, vyúčtovanú už faktúrou č. 5386300826 za služby dodané v období od 23.01.2017, splatnou dňom 09.02.2012. Odo dňa uzavretia Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb do okamihu porušenia povinností žalovanou dňom 10.02.2017 (nasledujúcim dňom po splatnosti fakturovanej ceny) teda neuplynul ani jeden celý mesiac, a preto nedošlo k alikvotnému zníženiu dohodnutej výšky zmluvnej pokuty a žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 369,- Eur. Táto výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške zľavy z ceny za predaj mobilného zariadenia poskytnutých žalobcom žalovanej oproti jej záväzku užívať služby žalobcu po dobu 24 mesiacov, pričom porušenie tohto záväzku žalovanou spôsobilo žalobcovi stratu (ujmu) minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilných zariadení.

19. Zmluvnú pokutu, tak ako je dojednaná v Dodatkoch k Zmluve o poskytovaní verejných služieb, preto nepovažuje odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, za nejasnú, či neprimeranú sankciu, pre ktorú žalobcom uplatňovaný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty nemôže požívať právnu ochranu z hľadiska právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Pre posúdenie nekalosti zmluvnej podmienky; a teda aj zmluvnej pokuty; sú významné povaha tovaru alebo služieb, obsah zmluvy, ako aj okolnosti súvisiace s jej uzatvorením. V tomto prípade je z hľadiska posúdenia primeranosti výšky zmluvnej pokuty potrebné vziať na zreteľ, že táto bola dojednaná vo väzbe na výšku zľavy poskytnutej žalobcom na kúpnu cenu mobilného telefónu za podmienky dodržania dohodnutej doby viazanosti žalovanou.

20. V danom prípade z hľadiska výšky zmluvnej pokuty žalobca (dodávateľ) rozlišuje, v akom časovom období v rámci dohodnutej doby viazanosti došlo nezaplatením ceny za poskytnutie služby k porušeniu zmluvnej povinnosti žalovanou (spotrebiteľom), a tým aj k predčasnemu ukončeniu zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti. Základná výška zmluvnej pokuty vychádza z výšky zľavy poskytnutej z kúpnej ceny mobilného zariadenia a zohľadňuje tak stratu (ujmu), ktorá žalobcovi vznikne tým, že žalovaná nedodrží svoj záväzok zotrvať s ním v zmluvnom vzťahu po celú dobu viazanosti 24 mesiacov. Žalovaná nie je v prípade porušenia zmluvy zaviazaná na zaplatenie rovnakej (základnej) výšky zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty tak dostatočne zohľadňuje intenzitu porušenia povinností žalovanou s ohľadom na jej záväzok zotrvať po dohodnutú dobu v zmluvnom vzťahu so žalobcom, a nedopustiť sa takého porušenia povinností, na základe ktorého vznikne žalobcovi právo od zmluvy odstúpiť.

21. Takto dojednaná zmluvná pokuta nevyvoláva značný nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán a nepredstavuje preto neprijateľnú zmluvnú podmienku. Za situácie, keď spotrebiteľ nie je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty pri porušení zmluvnej povinnosti na začiatku ako aj na konci doby viazanosti, nejaví sa odvolaciemu súdu dojednaná výška zmluvnej pokuty ako neprimeraná. Výška zmluvnej pokuty je aj vo vzťahu k výške nezaplatenej ceny za dodané služby primeraná, nakoľko nedosahuje ani len jej dvojnásobok.

22. V danom prípade si žalovaná počas zmluvnej viazanosti nespĺnila svoj záväzok a nezaplatila za poskytnuté služby riadne a včas, a to už na samom začiatku trvania zmluvného vzťahu, a preto došlo k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu. Vzhľadom na poskytnutie zľavy na kúpu mobilného telefónu, dobu nedodržania dojednanej dĺžky zmluvnej viazanosti 24 mesiacov ako podmienky poskytnutia zľavy a výšku vzniknutého nedoplatku, nejaví sa odvolaciemu súdu dojednaná výška zmluvnej pokuty ako neprimeraná.

23. Dodávateľ má plné právo v spotrebiteľskej zmluve dojednať i zmluvnú pokutu ako sankciu za nespĺnenie zmluvných povinností spotrebiteľa. Podstatným ale je, aby zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve bola primeraná. V prejednávanvej veci je výška dojednanej zmluvnej pokuty 369,- Eur vyvážená vo vzťahu k výške benefitu (zvýhodnenia) spotrebiteľa v podobe poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a bonusovej služby: zdieľanie dát a prístup k internetu, a preto nepredstavuje neprimerané zvýhodnenie dodávateľa na úkor spotrebiteľa, a to z dôvodu, že výška zmluvnej pokuty bola dojednaná podľa výšky ujmy, ktorá dodávateľovi vznikne nedodržaním zmluvnej viazanosti spotrebiteľom predčasným ukončením zmluvného vzťahu. Dojednanie rôznej výšky zmluvnej pokuty za porušenie povinností spotrebiteľom v priebehu celej doby viazanosti je vyvážené, je plne v súlade s účelom, ktorému má ako sankcia za nespĺnenie zmluvnej povinnosti slúžiť a korešponduje aj výške ujmy dodávateľa.

24. Naopak, nepriznaním zmluvnej pokuty sa spotrebiteľ dostáva do výhodnejšieho postavenia oproti dodávateľovi, keď získal výhodu a neplní si zmluvné povinnosti, na ktoré sa zaviazal. Treba poukázať aj na to, že sa dostáva na základe svojho nekalého správania potom aj do výhodnejšieho postavenia voči spotrebiteľom, ktorí si riadne plnia svoje povinnosti. Nie je dôvod, aby takéto správanie spotrebiteľa nebolo sankcionované. Úlohou súdu je spotrebiteľa chrániť pred neprimeranými sankciami. Účelom tejto sankcie, prihliadnuc aj na jej výšku, je však iba primäť spotrebiteľa k riadnemu plneniu svojich povinností. Dojednanú zmluvnú pokutu preto považuje odvolací súd za oprávnený nárok žalobcu ako dodávateľa voči žalovanej ako spotrebiteľovi.

25. Po zohľadnení týchto okolností odvolací súd nedospel k záveru zhodnému so súdom prvej inštancie, že dojednaná zmluvná pokuta ako sankcia za porušenie zmluvných povinností spotrebiteľom, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto je neplatná. Spotrebiteľ mal možnosť voľby pri kúpe rôznych mobilných telefónov, pričom pri kúpe lacnejšieho by bola i zmluvná pokuta nižšia.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty žalobu zamietol, za predčasné, preto ho zrušil a vrátil mu vec v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP) s poukazom na zachovanie dvojinstančnosti súdneho konania. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak by sám rozhodol v tejto časti, znemožnil by stranám sporu realizáciu ich procesných práv, keďže by im odoprel možnosť odvolacieho prieskumu v otázke týkajúcej sa (ne)priznania zmluvnej pokuty, čím by im odňal možnosť konať pred súdom. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne posúdiť nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 262,74 Eur, rozhodnúť vec v súlade s ustanovením § 215 ods. 1, ods. 2 CSP, zo zisteného skutkového stavu vyvodit' záver, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a tento odôvodniť v súlade s požiadavkami, vyplývajúcimi z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP.

27. Odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výroku, ktorým tento rozhodol o náhrade trov konania, o ktorom nároku rozhodne súd prvej inštancie podľa pomeru úspechu strán v spore v súlade s § 255 CSP. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách konania pred odvolacím súdom (§ 396 ods. 3, § 255 a nasl. CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).